

Ecologische inventarisatie Dorpsweg 36, Garmerwolde

projectnummer: 246.12.50.00.00

Onderwerp: Ecologische inventarisatie Dorpsweg 36 te Garmerwolde
Datum: 26-03-2019

Inleiding

KADER

De initiatiefnemer is voornemens om een agrarisch bedrijf met bedrijfswoning te bouwen op een graslandperceel ten hoogte van Dorpsweg 36 te Garmerwolde. Dit is vervangende nieuwbouw voor de te zijner tijd te slopen bestaande boerderij aan de Dorpsweg 36. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb¹) of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Voor de sloop van de bestaande boerderij wordt een separate planologische procedure doorlopen. De sloop van de bestaande boerderij wordt dan ook niet behandeld in dit rapport. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 12 maart 2019 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren bewolkt, droog, circa 5 °C en een zwakke wind.

PLANGEBIED

Het plangebied betreft een grasland in het buitengebied van Garmerwolde (foto 1 en 2; figuur 1). Aan alle zijden van het plangebied lopen watergangen met steile oevers. Opgaande beplanting en bebouwing ontbreken in het plangebied.

De ontwikkeling bestaat uit nieuwbouw van een agrarisch bedrijf met melkveeststal, jongvee- & schapenstal en een bedrijfswoning. Dit wordt landschappelijk ingepast door de aanleg van een boomgaard, tuin en singels. Bij de aanleg wordt vegetatie verwijderd en grond vergraven. Verder wordt een bestaande watergang in het zuidwesten van het plangebied verbreedt en een toegangsweg over deze watergang aangelegd².

---

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

² Voorlopig ontwerp vervangende nieuwbouw veeteeltbedrijf Wigboldus, 2018

Foto 1 en 2. Impressie van het plangebied. Links gezien vanaf de westkant richting het noorden en recht vanaf de oostzijde richting het noorden (12 maart 2019)

Figuur 1. In rood de omgrenzing van het plangebied. (Bron kaartondergrond: Google maps)

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatstgenoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF ³) via Quickscanhulp.nl⁴ ('© NDFF - quickscanhulp.nl 04-03-2019 11:49:00') blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het betreffen amfibieën, zoogdieren en vogels met jaarrond beschermde nesten.

Het grasland bestaat voor het grootste gedeelte uit algemene grassoorten zoals Engels raaigras met algemene plantensoorten zoals grote weegbree. De aangetroffen soorten duiden op voedselrijke tot zeer voedselrijke omstandigheden. De watergangen waren op het moment van het veldbezoek geschoond, maar resten van begroeiing met riet waren zichtbaar. Beschermde plantensoorten zijn niet bekend uit de omgeving (Quickscanhulp.nl) en ook niet in het plangebied te verwachten vanwege de inrichting en voedselrijkdom.

Nesten van broedvogels met jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen en ook niet te verwachten vanwege het ontbreken van bebouwing en opgaande beplanting. Het plangebied kan wel een klein onderdeel vormen van het foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals de uit de omgeving bekende buizerd en kerkuil.

In het plangebied kunnen op de grond enkele algemene weidevogels, zoals Kieviet en scholekster, tot broeden komen. In de sloten kunnen wilde eend en meerkoet tot broeden komen. De nesten van deze soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

Vanwege het ontbreken van bebouwing en opgaande beplanting zijn vleermuisverblijfplaatsen uitgesloten in het plangebied. Het plangebied zelf is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen, zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis die in de directe (0-1 kilometer) omgeving van het plangebied bekend zijn (Quickscanhulp.nl). Door het ontbreken van beschutting en het intensieve agrarisch gebruik vormt het plangebied geen hoogwaardig foerageergebied voor vleermuizen.

---

³ Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

⁴ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten zijn gedaan in relatie tot het plangebied. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt.

De watergangen zijn vanwege hun geringe breedte en ligging in open gebied niet geschikt als foeraageergebied voor de uit de directe omgeving bekende meervleermuis of watervleermuis (Quickscanhulp.nl). Deze zullen vooral foerageren op grotere open wateren, zoals het nabijgelegen Damsterdiep of beschuttere watergangen. De uit de omgeving bekende baardvleermuis, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis foerageren meer op beschutte plekken in park of bos (Quickscanhulp.nl).

Het plangebied biedt geschikt leefgebied voor een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals veldmuis en haas. Voor de te verwachten algemene soorten geldt in de provincie Groningen een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Uit de directe omgeving van het plangebied is het voorkomen van de niet-vrijgestelde zoogdiersoort steenmarter bekend (Quickscanhulp.nl). Het plangebied biedt geen geschikte verblijfplaats voor steenmarter. Hooguit vormt het plangebied een marginaal onderdeel van het foerageergebied van steenmarter.

De watergangen in het gebied kunnen voortplantingsbiotoop vormen voor enkele algemene amfibieënsoorten zoals bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander die uit de directe omgeving bekend zijn (Quickscanhulp.nl). Ook kan het terrein een onderdeel vormen van het landbiotoop van deze soorten. Voor deze algemene soorten geldt in de provincie Groningen een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Door het ontbreken van geschikt biotoop vormt het plangebied geen geschikt leefgebied voor de meer kritische niet-vrijgestelde amfibieën, zoals de uit de omgeving bekende heikikker (Quickscanhulp.nl).

TOETSING

Bij uitvoering van het project verandert het foerageergebied voor buizerd en kerkuil en wordt mogelijk minder geschikt. Het plangebied vormt hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied van deze soorten en bovendien is in de directe omgeving in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig voor deze soorten. Negatieve effecten op deze soorten, waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, treden niet op.

Voor grondbroedende vogels geldt dat, indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten in het plangebied kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nesten kan worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of door voor de aanvang van de werkzaamheden een inventarisatie op het voorkomen van grondbroedende vogels uit te voeren. Zijn deze niet aanwezig, dan kunnen de werkzaamheden aanvangen. Zijn er broedgevallen aanwezig dan moet er rekening gehouden worden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen

is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt evenwel dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

De graslanden in het plangebied hebben gezien de huidige inrichting en het ontbreken van beschutting zeer beperkte waarde voor vleermuizen en steenmarters. Voor de te verwachten soorten is bovendien in ruime mate alternatief en deels ook hoogwaardiger foerageergebied aanwezig in de omgeving van het plangebied. Negatieve effecten zijn dan ook niet aan de orde.

Als gevolg van de werkzaamheden kunnen tot slot verblijfplaatsen van enkele vrijgestelde beschermde amfibieën- en zoogdiersoorten worden vernietigd en verstoord. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De aanwezige beschermde soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Groningen. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wet natuurbescherming.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wet natuurbescherming is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningplichtig. Relevant daarbij is dat de Wet natuurbescherming een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voormalig Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het provinciale NNN is uitgewerkt in de Provinciale Omgevingsvisie 2019 en de Omgevingsverordening provincie Groningen 2019. Van belang is dat de provincie geen externe werking kent voor het NNN.

NATUUR BUITEN HET NNN

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt verder buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande bos- en natuurgebieden en weidevogel- en akkervogelleefgebieden.

INVENTARISATIE

Het plangebied ligt niet in of grenst niet aan een in het kader van de Wnb beschermd gebied. Het meest nabijgelegen gebied beschermd middels de Wnb betreft het Natura 2000-gebied 'Zuidlaardermeergebied' op een afstand van circa 7 kilometer ten zuiden van het plangebied.

Het meest nabijgelegen NNN-gebied ligt op ruim 3 kilometer ten zuidwesten van het plangebied. Het meest nabijgelegen Bos-en natuurgebied buiten NNN ligt op ruim 1 kilometer ten westen van het plangebied. Het plangebied is onderdeel van het 'leefgebied akkervogels'.

Figuur 1. Ligging leefgebied akkervogels (donkergroen, doorzichtig) en natuur buiten het NNN (helder groen, ondoorzichtig) Met de blauwe pijl is het plangebied aangegeven. (Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

TOETSING

Een veehouderij kan door de emissie van ammoniak zorgen voor verzuring en vermesting in Natura 2000-gebieden door stikstofdepositie. Echter, aangezien het voornemen overeenkomstig de feitelijke bestaande legale situatie wordt terug gebouwd, leidt het voornemen niet tot significant negatieve

effecten in Nederlandse Natura 2000-gebieden. In de regels is geborgd dat de emissie van NOx ten opzichte van de huidige situatie niet zal toenemen.

Akkervogels

In artikel 2.48.2 van de geconsolideerde Omgevingsverordening februari 2019 is opgenomen dat als een bestemmingsplan betrekking heeft op kaart 6 'leefgebied akkervogels' en voorziet in een nieuwe grootschalige ruimtelijke ontwikkeling, deze inzicht geeft in de maatregelen die nodig zijn om de mogelijke schade aan de waarde van het leefgebied voor akkervogels te voorkomen.

De ontwikkeling is voorgelegd aan de provincie Groningen. De provincie Groningen heeft aangegeven dat het verplaatsen van het agrarisch bedrijf niet wordt gezien als een grootschalige ontwikkeling en dat compensatie voor voorliggend bestemmingsplan niet aan de orde is.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van het plan voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Met inachtneming van het broedseizoen van vogels is een ontheffing van de Wnb voor soorten op voorhand niet nodig voor de beoogde activiteiten.

Een nadere analyse in het kader van de gebiedenbescherming van de Wnb is niet noodzakelijk. Het plan heeft geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van natuurlijke habitats en soorten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Wnb nodig.